

Sygn. akt XII Ga 126/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2013r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: S.S.O. Dariusz Janiszewski

Sędziowie : S.O. Bożena Kachnowicz - Kokot

del. S.R. Magdalena Kiedrowicz – Kopeć (spr.)

Protokolant : stażysta R. C.

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2013r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.**

przeciwko **A. R.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 28 września 2012 r., sygn. akt IV GC 1490/11

I zmienia zaskarżony w wyrok:

1. w pkt 1. (pierwszym), w ten sposób, że powództwo oddala;
2. w pkt 2. (drugim), w ten sposób, że zasądza od powoda (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.** na rzecz pozwanego **A. R.** kwotę 2400 zł. (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. w pkt 3. (trzecim), w ten sposób, że opłatę sądową od pozwu od uiszczenia, której powód został zwolniony przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

II zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.248 zł. (jeden tysiąc dwieście czterdzieści osiem złotych) tytułem zwrotu opłaty sądowej od apelacji oraz kwotę 1.800 zł. (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą;

Sygn. akt XII Ga 126/13

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. pozwem skierowanym przeciwko A. R. domagał się zasądzenia kwoty 24.950,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu tytułem równowartości wkładu niepieniężnego jaką pozwany zobowiązał się wnieść do powodowej spółki jako jej wspólnik.

Wyrokiem z dnia 28 września 2012 r. Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w punkcie I zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 24.950 zł. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 października 2011 r. do dnia zapłaty, w punkcie II zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2417 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zaś w punkcie III nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku kwotę 1.247,50 zł. tytułem opłaty sądowej od której poniesienia zwolniony był powód.

Ustalając stan faktyczny Sąd Rejonowy wskazał, że w dniu 20 grudnia 2001 roku Gmina M. G. będąca właścicielem nieruchomości przy ulicy (...) w G. zawarła z H. R. umowę dzierżawy tej nieruchomości na okres od 1 stycznia 2002 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku.

W dniu 20 maja 2002 roku przed notariuszem W. O. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., na które stawili się pozwany jako jedyny wspólnik spółki oraz P. G.. Zgodnie z podjętym na powyższym zgromadzeniu uchwałami wprowadzono zmiany w akcie założenia spółki, obejmujące w szczególności zmianę firmy spółki, podwyższenie kapitału zakładowego spółki, przeznaczenie podwyższonego kapitału zakładowego do objęcia przez dotychczasowego i nowego wspólnika oraz objęcie nowych udziałów przez dotychczasowego i nowego wspólnika. W § 9 powyższego aktu notarialnego wskazano, iż pozwany obejmuje 50 udziałów po 500,00 zł. każdy o łącznej wartości 25.000,00 zł. i pokrywa je wkładem gotówkowym w kwocie 50,00 zł. oraz wkładem niepieniężnym w wartości 24.950,00 zł. w postaci praw do nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu handlowego nr 1 położonego w G. przy ulicy (...) na gruncie stanowiącym własność Gminy M. G.. Pozwany złożył oświadczenie o objęciu w podwyższonym kapitale zakładowym spółki powyższych udziałów.

W dniu 30 stycznia 2004 roku w G. została zawarta pomiędzy Skarbem Państwa reprezentowanym przez Prezydenta Miasta G.a powodem reprezentowanym przez pozwanego umowa dzierżawy nieruchomości – działki o nr ewid. (...), o pow. 2,0929 ha, obręb 33, położonej w G. przy ulicy (...). Wdzierżawiający oddał do użytkowania i pobierania pożytków w dzierżawę nieruchomość o pow. 108 m², w tym 32 m² – teren zabudowany i 76 m² – teren przyległy. W § 1 pkt 3 wskazano, iż powyższa nieruchomość wykorzystywana jest pod pawilon handlowy. Zgodnie z § 8 ust. 3 umowy dzierżawcy nie przysługuje zwrot nakładów pozostawionych na dzierżawionej nieruchomości a koszty ulepszeń dokonanych przez dzierżawcę, w momencie opuszczenia nieruchomości nie będą podlegały zwrotowi.

Powód pismem z dnia 28 września 2011 roku wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 24.950,00 zł, wobec złożenia przez pozwanego nieprawdziwego oświadczenia o wpłaceniu kapitału spółki i koniecznością uzupełnienia kapitału w niewniesionej części.

Rozważając Sąd Rejonowy wskazał, iż uwzględnił oświadczenia stron, w takim zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez drugą stronę, a odnośnie dokumentów załączonych do akt sprawy. Sąd uwzględnił także dokumenty przedłożone przez powoda, a odnosząc się do zarzutu powoda – wskazał, iż pozwany zgłaszając wnioski o przeprowadzenie dowodów z dokumentów w odpowiedzi na pozew załączył ich odpisy poświadczone za zgodność z oryginałem. Są to więc dokumenty o jakich mowa w art. 245 k.p.c.

Sąd podkreślił również, że w niniejszej sprawie powód wystąpił z żądaniem o którym mowa w art. 129 k.p.c. a mając na względzie okoliczności sprawy a także treść odpisów dokumentów załączonych do odpowiedzi na pozew, wniosek uwzględnił i zobowiązał pozwanego zarządzeniem z dnia 7 maja 2012 roku do przedłożenia oryginałów dokumentów załączonych do odpowiedzi na pozew. Pozwany w określonym terminie zobowiązania nie wykonał, jedynie złożył wnioski o przesłuchanie świadków na okoliczność sporządzenia we wskazanych terminach powyższych dokumentów oraz treści oświadczeń w nich zawartych. W uznaniu Sądu złożenie powyższych wniosków dowodowych nie stanowiło prawidłowego wykonania zobowiązania Sądu tym bardziej wobec zarzutu powoda, że są to dokumenty podrabiane

lub przerabiane. Zdaniem Sądu skoro profesjonalny pełnomocnik najpierw potwierdza za zgodność z oryginałem kopie dokumentów, których oryginałów nie posiada twierdząc równocześnie, iż ich oryginały znajdują się w aktach rejestrowych spółki, to brak było przeciwwskazań aby złożyć wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w tych aktach, tak jak to uczyniono jedynie w przypadku dokumentu nie mającego znaczenia dla rozstrzygnięcia w postaci oświadczenia zarządu z dnia 24 maja 2002 roku. Równocześnie przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków wskazanych w piśmie procesowym pozwanego z dnia 8 czerwca 2012 roku, w ocenie Sądu stanowiłoby obejście przepisów o prekluzji dowodowej bowiem okoliczności na jakie świadkowie mieliby być przesłuchani stanowiły ustosunkowanie się do zarzutów powoda wskazanych zarówno w pozwie jak i w piśmie procesowym z dnia 16 kwietnia 2012 roku, którego odpis pełnomocnik pozwanego otrzymał już w dniu 26 kwietnia 2012 roku. (vide k. 125).

Tym samym Sąd co do umowy sprzedaży lokalu użytkowego z dnia 28 marca 1994 roku i oświadczenia A. i H. małżonków R. z dnia 24 czerwca 2002 roku powziął poważne wątpliwości co do ich autentyczności i prawdziwości. Oceny Sądu nie zmieniła okoliczność, iż pozwany na rozprawie w dniu 18 września 2012 roku przedłożył oryginał umowy sprzedaży z dnia 28 marca 1994 roku bowiem uczynił to ze znacznym przekroczeniem określonego mu terminu w tym również wynikającego z art. 129 kpc.

W świetle zarzutów powoda za nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia Sąd uznał dokumenty w postaci oświadczenia zarządu z dnia 24 maja 2002 roku, umowy sprzedaży z dnia 6 kwietnia 2006 roku oraz opinii prawnej dotyczące późniejszego obrotu kwestionowanymi nakładami poniesionymi na wybudowanie pawilonu handlowego.

Z powodów wskazanych powyżej Sąd oddalił wnioski pozwanego i pominął dowody z zeznań świadków H. R., S. B., W. S. i P. G. uznając je w świetle art. 479¹⁴ § 2 kpc za spóźnione. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, iż przeprowadzeniu dowodu z zeznań H. R. i S. B. mogłoby również prowadzić do obejścia ograniczeń dowodowych wskazanych w art. 247 kpc.

W ocenie Sądu roszczenie powoda było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy oceniając zasadność roszczenia dochodzonego pozwem podkreślił, iż wykonanie zobowiązania do wniesienia wkładu podlega unormowaniom Kodeksu cywilnego, dotyczących wykonania zobowiązań (art. 450 k.c. i następne). Udział (rozumiany jako kompleks praw i obowiązków) jest częścią kapitału zakładowego i jako prawo obligacyjne może być przedmiotem obrotu. Pojęcie udziału występuje w kodeksie w różnym znaczeniu. Termin ten może być odnoszony do kapitału zakładowego oraz wkładów. Objęcie udziałów nie następuje w następstwie wnoszonych do spółki wkładów, ale jest to czynność samoistna, poprzedzająca wniesienie wkładów lub jednoczesna z tym faktem. Udziały są obejmowane w umowie spółki (jednostronnym akcie założycielskim) lub w odrębnym oświadczeniu w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego. W obu przypadkach są to oświadczenia woli. Na pokrycie udziałów trzeba wnieść wkłady. Jeżeli przedmiotem wkładu są aporty wówczas proces wnoszenia wkładu dzieli się na dwa etapy: przeniesienia tytułu prawnego do przedmiotu wkładu oraz jego rzeczywistego wydania do swobodnej dyspozycji osób uprawnionych do reprezentacji spółki.

Zgodnie z poglądem prezentowanym w doktrynie oraz orzecznictwie generalnie przedmiotem wkładu niepieniężnego mogą być wszelkie wartości niebędące pieniędzmi. Tym samym przedmiotem aportu oprócz rzeczy (jako aportu sensu stricto) mogą być inne prawa majątkowe. Przedmiotem wkładu niepieniężnego może być wszystko, co – nie będąc pieniądzem – przedstawia jakąkolwiek wartość ekonomiczną. Ponadto wkładem niepieniężnym mogą być prawa bezwzględne lub względne, jeśli są zbywalne i mogą zajmować w bilansie spółki pozycje aktywów. (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 20 maja 1992 r., III CZP 52/92, uchw. SN z dnia 26 kwietnia 1991, III CZP 32/91, OSNCP 1992, z.1, poz. 7, post. SN z dnia 19. 09.1990 r. III CRN 268/90, (...) 1991, z.5,poz.25

W świetle niniejszej sprawy niewątpliwie przedmiotem aportu nie mogłyby być tak jak to określał pozwany nakłady poniesione na wybudowanie pawilonu handlowego ale wierzytelność przysługująca posiadaczowi zależnemu o zwrot nakładów na rzecz w stosunku do właściciela nieruchomości. (art. 230 kpc)

Wskazał, iż Art. 14 § 2 k.s.h. nakłada na współnika, który wniósł wadliwy wkład, obowiązek wyrównania spółce kapitałowej różnicy pomiędzy wartością przyjętą w umowie spółki lub statucie a zbywcą wartością wkładu. Powyższy przepis statuuje zasady odpowiedzialności wyrównawczej współnika za wadliwe wniesienie wkładu niepieniężnego. Zawarta w nim regulacja odnosi się do sytuacji, gdy wkład współnika posiada wady fizyczne lub prawne, wskutek czego jego wartość i przydatność dla spółki staje się mniejszą w stosunku do tej, która została określona w umowie spółki (art. 158 § 1 k.s.h.) Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 29 października 2009 r., III CZP 61/09, Lex nr 522984 stosunek spółki powstający dzięki umowie między współnikami tworzy inne relacje między nimi i ze spółką, niż relacje cechujące kontrahentów typowej umowy wzajemnej, odpłatnej, w której świadczeniu jednej strony (np. przeniesienie własności rzeczy i wydanie jej przez sprzedawcę) towarzyszy świadczenie drugiej strony (zapłacenie ceny i odebranie rzeczy przez kupującego, jak według art. 535 k.c.) i w razie wad (fizycznych lub prawnych) rzeczy sprzedanej chodzi o prawne zabezpieczenie interesów stron, np. poprzez doprowadzenie do ekwiwalentności świadczeń. Dlatego pojęcie wady używane w art. 14 § 2 k.s.h. nie jest tożsame z takim pojęciem i środkami ochrony przewidzianymi w przepisach o sprzedaży. Art. 14 § 2 k.s.h. jest przepisem o charakterze wyrównawczym, czyli dającym uprawnienie do wyrównania różnicy między zadeklarowaną a rzeczywistą wartością aportu wniesionego do spółki w zamian za objęte już udziały. Celem wprowadzenia art. 14 § 2 k.s.h. nie było "naprawianie wad" aportu sposobami znanymi z przepisów o rękojmi z tytułu wad rzeczy przy sprzedaży. Ustawodawca uregulował w nim odpowiedzialność współnika za pokrycie udziałów w spółce. Obowiązek współnika sprowadza się zatem do wyrównania spółce różnicy między wartością wkładu na pokrycie tych udziałów, przyjętą w umowie spółki a zbywcą, rzeczywistą wartością tych wkładów. Wniesienie wkładu na pokrycie udziału w spółce jest czynnością autonomiczną, właściwą dla prawa spółek i ich ustroju, tak i obowiązek współnika do wyrównania wartości wkładu w stosunku do wielkości jego udziałów stanowi swoiste świadczenie (czynność), nie pozostające, w prostej relacji do treści zobowiązania sprzedawcy w umowie sprzedaży i rękojmi za wady rzeczy. Wadliwe wniesienie aportu wystąpi wówczas, gdy wkład współnika posiada wady fizyczne bądź prawne, w związku z czym jego wartość i przydatność dla spółki staje się mniejsza w stosunku do tej, która jest określona w umowie spółki z o.o. (...) to przyjmując, iż wadą wniesionego aportu może być jego zaniżona wartość przyjęta w umowie spółki w stosunku do wartości zbawczej wkładu, tym bardziej zatem jest możliwa wada polegająca na wniesieniu do spółki udziałów, do których wnoszący nie miał uprawnień. Wniesienie takich wkładów jest zatem bezskuteczne, a objęcie udziałów następuje bez pokrycia ich wartości, nadal jednak pozostają one w podwyższonym kapitale zakładowym spółki. (por. uzasadn. do uchwały SN z dnia 29.10.2009 III CZP 61/09)

W uznaniu Sądu I instancji materiał zgromadzony w sprawie przemawia za przyjęciem, iż pozwany nie nabył wierzytelności z tytułu poczynionych nakładów na wybudowanie pawilonu handlowego a tym samym wniesienie przez niego wkładu niepieniężnego było bezskuteczne.

Bezspornym w niniejszej sprawie pozostawała okoliczność, iż pozwany nigdy nie był stroną umowy dzierżawy nieruchomości, na której został wybudowany pawilon handlowy a zatem nigdy nie był posiadaczem zależnym nieruchomości położonej w G. przy ulicy (...), któremu przysługiwałaby wierzytelność wobec właściciela nieruchomości z tytułu dokonanych na tej nieruchomości nakładów.

Pozwany dla poparcia swojego stanowiska, iż przysługiwały mu nakłady na nieruchomość przedłożył dokument w postaci umowy sprzedaży lokalu użytkowego z dnia 28 marca 1994 roku i oświadczenia A. i H. małżonków R. z dnia 24 czerwca 2002 roku. Wbrew twierdzeniom pozwanego treść umowy sprzedaży lokalu użytkowego z dnia 28 marca 1994 roku przeczy przyjęciu, iż wolą stron składających pod tym dokumentem swe podpisy było przeniesienie własności nakładów na wybudowanie pawilonu handlowego na nieruchomości będącej własnością osoby trzeciej lub też aby wolą stron było dokonanie przelewu wierzytelności przysługujących dzierżawcy w stosunku do właściciela z tytułu dokonanych nakładów na tę rzecz.

Sąd Rejonowy wskazał, iż dokonał wykładni powyższej umowy przy zastosowaniu reguł wykładni określonych treścią art. 65 § 1 i 2 k.c. i biorąc pod uwagę ograniczoną inicjatywę dowodową stron miał przede wszystkim na uwadze jej

dosłowne brzmienie. Zamiar bowiem stron zawierających umowę nie wynikał z materiału dowodowego sprawy, zaś pozwany prawidłowo i w terminie nie złożył wniosku o ich przesłuchanie.

Sąd przychyłając się do stanowiska powoda, iż przedmiotem umowy z dnia 28 marca 1994 roku była sprzedaż lokalu użytkowego a nie nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu. Ponadto podkreślił, iż dokument ten dotyczył innego lokalu użytkowego położonego przy ulicy (...) nie nieruchomości zabudowanej pawilonem handlowym położonej w G. przy ulicy (...). Niezależnie od powyższego wskazał, iż umowa sprzedaży nieruchomości winna być pod rygorem nieważności sporządzona w formie aktu notarialnego, sprzedawcą mógł być jedynie właściciel nieruchomości a nie jego dzierżawca a nadto, iż w świetle art. 48 k.c. w zw. z art. 47 k.c. część składowa rzeczy w postaci budynku lub innych urządzeń trwale związanych z gruntem nie może być odrębnym przedmiotem własności i innych praw rzeczowych.

Zdaniem Sądu Rejonowego oceny prawnej dokumentu jakim jest umowa sprzedaży z dnia 28 marca 1994 roku oraz wadliwości wkładu niepieniężnego nie może zmienić również treść oświadczenia A. i H. małżonków R. z dnia 24 czerwca 2002 roku sporządzonego już po tym jak pozwany złożył oświadczenie o pokryciu wartości udziałów wkładem niepieniężnym. W uznaniu Sądu okoliczność i późniejszy termin sporządzenia tego oświadczenia wskazywał na próbę dostosowania treści posiadanych przez pozwanego dokumentów do złożonych przez pozwanego oświadczeń i zarejestrowania w sądzie zmian w umowie spółki.

Reasumując Sąd I instancji zważył, iż z materiału dowodowego sprawy wynika, iż powód miał prawo z tytułu wadliwości wniesionego przez pozwanego wkładu niepieniężnego domagać się od pozwanego wyrównania różnicy między zadeklarowaną a rzeczywistą wartością aportu w zamian za objęte udziały.

Mając powyższe na uwadze, uznając żądanie pozwu za zasadne Sąd na podstawie art. 14 § 2 k.s.h. oraz art. 556 § 2 k.c. orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

Podstawę zasądzenia odsetek stanowił art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Od powyższego wyroku apelację wywiódł pozwany, zaskarżając wyrok w całości oraz zarzucając mu:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału poprzez przyjęcie, iż pozwany nie nabył wierzytelności z tytułu poczynionych nakładów na wybudowanie pawilonu handlowego, a tym samym wniesienie przez niego wkładu niepieniężnego było bezskuteczne;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 65 k.c. poprzez dokonanie ustalenia treści umowy sprzedaży lokalu użytkowego z dnia 28 marca 1994 r. z naruszeniem reguł w nim obowiązujących;
3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 129 § 4 k.p.c. poprzez zażądanie od pozwanego przedłożenia oryginałów wszystkich dokumentów załączonych do odpowiedzi na pozew pomimo, że nie było to uzasadnione okolicznościami sprawy (część dokumentów znajduje się w posiadaniu powoda), a przedłożenie niektórych z nich z uwagi na datę ich sporządzenia (119 r.) było w zasadzie niewykonalne;
4. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 2 k.p.c. poprzez ocenę nie przedstawienia przez pozwanego oryginałów wszystkich dokumentów bez uwzględnienia faktu, iż część pozostaje w dyspozycji powoda, albo, że ze względu na datę ich sporządzenia (1994 r.) żądanie ich przedstawienia jest w zasadzie niewykonalne;

5. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 479(14) § 2 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych pozwanego zawartych w jego piśmie z dnia 08.06.2012 r. pomimo, iż potrzeba powołania wynikła później, tj. dopiero w sytuacji zobowiązania nałożonego przez Sąd zarządzeniem z 18.09.2012 r. do przedstawienia oryginałów dokumentów;

6. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 365 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie mocy wiążącej prawomocnego postanowienia Sądu rejonowego w Gdańsku Wydział XII Gospodarczy Krajowego rejestru Sądowego w przedmiocie zarejestrowania podwyższenia kapitału zakładowego powodowej (...) Spółki z o. o. w oparciu o aport wniesiony przez pozwanego w postaci praw do nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu handlowego nr 1, położonego w G. przy ul. (...);

7. naruszenie przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisu art. 14 § 2 k.s.h. będącego podstawą prawną dochodzonego przez powoda roszczenia, poprzez pominięcie, że ww. przepis ustanawia odpowiedzialność wyrównawczą za wkład niepieniężny mający wadę w wysokości różnicy między wartością przyjętą w umowie spółki, a zbywcą wartością wkładu.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa

oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według przepisanych norm przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, iż ustalenia Sądu rejonowego są sprzeczne z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Argumentował, iż z pisma Wydziału Urbanistyki, Architektury i Ochrony (...) Urzędu Miejskiego w G. z dnia 22 września 2011r. wynika, że Gmina G. podpisała z H. R. (żoną pozwanego) kolejną umowę dzierżawy nieruchomości położonej przy ul. (...) na okres od 1 stycznia 2002r. do 31 grudnia 2002r. – powyższe w jego ocenie oznacza, iż w okresie gdy wniósł aport jego żona była dzierżawcą nieruchomości na której był położony przedmiotowy lokal użytkowy (pawilon handlowy). Skoro zatem w tej dacie H. R. i pozwany pozostawali w związku małżeńskim i obowiązywał w ich małżeństwie ustrój wspólności ustawowej , to ustalenie Sądu , iż pozwany nigdy nie był stroną umowy dzierżawy tej nieruchomości jest niewątpliwie sprzeczne z materiałem dowodowym. Skarżący zarzucił również wadliwą wykładnię umowy sprzedaży lokalu użytkowego z dnia 28 marca 1994r. Oznaczenie lokalu będącego przedmiotem tej umowy obarczone jest omyłką pisarską.

Pozwany zarzucił również naruszenie przez Sąd art. 14 § 2 k.s.h. albowiem pominął to, iż w/w przepis ustanawia odpowiedzialność wyrównawczą za wkład niepieniężny mający wadę, ale tylko w wysokości różnicy między wartością przyjętą w umowie spółki a zbywcą wartością wkładu. Sąd I instancji pominął natomiast fakt, iż powodowa spółka w dniu 6 kwietnia 2006r. sprzedała nakłady na pawilon handlowy nr 1 mieszczący się przy ul. (...) w G. i zrzekła się na nabywcę dzierżawy gruntu za kwotę 9.000 zł. Przedmiot zaś umowy sprzedaży jest tożsamy z przedmiotem wkładu niepieniężnego pozwanego określonym w §9 aktu notarialnego z dnia 20.05.2002r.

W odpowiedzi na apelację powód domagał się jej oddalenia w całości oraz zasądzenia

od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, iż Sąd I instancji słusznie przyjął, iż pozwany nigdy nie nabył wierzytelności z tytułu dokonanych nakładów na wybudowanie pawilonu handlowego, a co za tym idzie wniesienie przez niego aportu było bezskuteczne. Skoro wniesienie wkładu było bezskuteczne trudno mówić , że powodowa spółka sprzedała nakłady na pawilon handlowy nr 1 mieszczący się przy ul (...) w G. skoro nie mogła nim dysponować.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, w związku z czym zasługuje na uwzględnienie w całości.

W ocenie Sądu Okręgowego, rację ma pozwany, iż zarówno poczynione przez Sąd I instancji ustalenia stanu faktycznego pozostają w sprzeczności z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego jako to, że Sąd I instancji dokonał błędnej oceny materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy biorąc pod uwagę zgromadzony w rozpoznawanej sprawie materiał dowodowy, ponad ustalenia poczynione przez Sąd I instancji ustalił co następuje:

W dniu 28 marca 1994r. H. R. nabyła od S. B. prawo do nakładów na lokal użytkowy nr (...) położony w G. przy ul. (...). Na mocy tej umowy sprzedający zrzekł się dzierżawy gruntu położonego w G. przy ul. (...).

(dowód: umowa kupna sprzedaży k 77, oświadczenie z dnia 24 czerwca 2002r. k. 78,

pismo Urzędu Miejskiego w G. z dnia 16.09.2011r.)

A. i H. małżonkowie R. – pozostają w ustroju wspólności ustawowej.

(okoliczność bezsporna a nadto dowód: oświadczenie z dnia 24 czerwca 2002r. k 78)

A. R. wniósł do (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. aport w postaci praw do nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu handlowego nr 1 położonego w G. przy ul. (...) na gruncie stanowiącym własność Gminy G..

(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w dniu 6 kwietnia 2006r. zbył w/w prawo do nakładów na pawilon handlowy nr 1 przy ul. (...) w G. M. K. za cenę 9.000 zł. i zrzekł się na rzecz nabywcy dzierżawy gruntu przy ul. (...).

(dowód: oświadczenie zarządu z dnia 24 maja 2002r. k 80, umowa kupna sprzedaży

k. 79)

W ocenie Sądu Okręgowego przedłożone przez pozwanego dokumenty w postaci kserokopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez radcę prawnego reprezentującego stronę w niniejszym postanowieniu stanowią dowód z dokumentu prywatnego w rozumieniu art. 245 k.p.c.

Podkreślenia wymaga, iż artykuł 129 k.p.c. nie określa *expressis verbis* sankcji za niepodporządkowanie się żądaniu przeciwnika. Niewątpliwie jednak zaniechanie obowiązku wynikającego z tego przepisu podlega ocenie przez przyzmat art. art. 233 § 2 k.p.c. Sąd powinien zatem ocenić - na podstawie własnego przekonania i wszechstronnego rozważenia zebranego materiału - jakie znaczenie należy nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu, uwzględniając również dyrektywy wynikające z art. 3 k.p.c., nakazującego stronom dawać wyjaśnienia okoliczności sprawy zgodnie z prawdą oraz przedstawianie dowodów.

Jednakże zaniechaniem złożenia oryginału dokumentu nie można automatycznie wiązać utraty przez odpis dokumentu waloru dokumentu i dowodu w sprawie. Od momentu zaopatrzenia kserokopii w oświadczenie o jej zgodności z oryginałem, kserokopia jest bowiem dokumentem świadczącym o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r. III CSK 119/09, Lex nr 852564).

Biorąc pod uwagę całokształt okoliczności przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odmowy wiarygodności przedłożonych przez pozwanego dokumentów w postaci kserokopii poświadczonych za zgodność z oryginałem w przepisanej formie. Wskazać należy, iż w odpowiedzi na zobowiązanie, pozwany wyjaśnił przyczyny nie złożenia oryginałów dokumentów. Sąd Okręgowy uznał twierdzenia pozwanego za wiarygodne. Pozwany wskazał, gdzie się znajdują oryginały powyższych dokumentów. Wobec czego, Sąd Okręgowy, w oparciu o przepis art. 233 § 2 k.p.c. nie uznał zachowania pozwanego za naganne i nie obciążył go negatywnymi skutkami jego działania. Sąd Okręgowy miał na uwadze, że dokumenty przedłożone przez pozwanego pochodzą sprzed wielu lat. Prawdopodobnym jest zatem, że pozwany ich nie posiada. Tym bardziej, że sporządzone dokumenty były konieczne do wykazania swojego prawa do dysponowania wierzytelnością z tytułu nakładów na budowę pawilonu nr 1 przy ul. (...). A tym

samym prawdopodobne jest, iż pozwany przekazał dokumenty stronie powodowej. Co więcej pozwany wskazał gdzie oryginały się znajdują i żądał przeprowadzenia jednakże Sąd Rejonowy oddalił jego wnioski dowodowe w tym zakresie. Sąd Okręgowy zwrócił też uwagę, że powód nie zakwestionował treści dokumentów złożonych przez stronę pozwaną lecz ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że dokumenty te nie są odpowiednim dowodem do podważenia żądania powoda. Tym samym uznać należy, że mimo żądania złożenia oryginałów dokumentów, powód de facto nie podważył ich wiarygodności. Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, iż dokumenty złożone przez pozwanego są wystarczające do dokonywania na ich podstawie ustaleń faktycznych. W konsekwencji czego uwzględnił materiał dowodowy złożony przez stronę pozwaną, mimo nie przedstawienia oryginałów dokumentów. Sąd też nie znalazł podstaw do odmowy wiarygodności w/w dokumentów.

Przechodząc do merytorycznej oceny prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji w pierwszej kolejności wskazać należy, że przedmiotem rozpoznania w przedmiotowej sprawie było ustalenie czy pozwany wniósł wkład niepieniężny do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o wartości 24.950 zł. Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew ustaleniom Sądu I instancji materiał dowodowy zebrany w sprawie wykazał, iż pozwany skutecznie wniósł aport do powodowej spółki na pokrycie nowoutworzonych udziałów.

Fakt, że właścicielem nieruchomości na której posadowiony jest sporny lokal jest Gmina M. G. jest okolicznością bezsporną.

W akcie notarialnym z dnia 20 maja 2002 r. pozwany zobowiązał się do pokrycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością za prawo do nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu handlowego nr 1, położonego w G. przy ul. (...), na gruncie stanowiącym własność Gminy M. G. (k. 7).

Wprawdzie z umowy kupna – sprzedaży z dnia 28 marca 1994 r. (k. 77 i 118) wynika, iż żona pozwanego H. R. nabyła od S. B. lokal użytkowy położony w G. przy ul. (...), pawilon nr 1, jednakże w ocenie Sądu Okręgowego biorąc pod uwagę treść oświadczenia H. R. oraz pismo Urzędu Miejskiego z dnia 2011r. należało dojść do wniosku, iż przedmiotowa umowa zawiera omyłkę pisarską w oznaczeniu numeru ulicy na której znajduje się sporny lokal użytkowy.

Bezsporne jest bowiem to, że H. R. była dzierżawcą nieruchomości Gminy M. G. położonej przy ul. (...) natomiast z jej oświadczenia z dnia 24.06.2002r. wynika, iż w dniu 28.03.1994r. nabyła od H. B. prawo do nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu handlowego położonego właśnie w G. przy ul. (...). W świetle w/w dowodów, wbrew stanowisku zarówno Sądu I instancji jaki powoda nie powinno budzić wątpliwości, iż H. R. nabyła prawo do nakładów na wybudowanie pawilonu handlowego nr 1 przy ul. (...) i była dzierżawcą nieruchomości przy ul. (...) albowiem w dniu 20.12.2001r. zawarła z Gminą M. G. kolejną umowę dzierżawy na okres od 1 stycznia 2002r. do dnia 31 grudnia 2002r.

Okoliczność, iż małżonka pozwanego powyższe oświadczenie na piśmie złożyła z datą 24 czerwca 2002r., wbrew stanowisku Sądu Rejonowego nie pozbawia tego oświadczenia wiarygodności. W ocenie Sądu Okręgowego należy je stosownie do treści art. 65§1 k.c. tłumaczyć jako wyjaśniające wątpliwości co do omyłki pisarskiej w treści umowy z dnia 28.03.1994r. w zakresie oznaczenia nieruchomości na której posadowiony jest pawilon handlowy do którego nakładów nabyła ona prawa w oparciu o tą umowę i potwierdzające zgodę na wniesienie przez jej męża A. R. tytułem aportu do (...) Spółki z o.o. w G. prawa do nakładów na wybudowanie przedmiotowego pawilonu. Wyrażenie przez nią zgody na taką czynność jej małżonka w świetle przepisów prawa cywilnego oraz rodzinnego i opiekuńczego w ocenie Sądu Okręgowego jest dopuszczalne. Biorąc pod uwagę okoliczności w jakich w/w oświadczenie zostało złożone oraz obowiązujące przepisy prawa dokonana przez Sąd Rejonowy ocena, iż w/w oświadczenie stanowiło próbę dostosowania treści posiadanych przez pozwanego dokumentów do złożonych przez niego oświadczeń i zarejestrowanie w sądzie zmian w umowie spółki należało uznać za niezasadne i pozostające w sprzeczności z zasadami logicznego myślenia i doświadczenia życiowego.

Sąd Okręgowy zgodził się też z pozwanym, iż Sąd Rejonowy dokonał wykładni treści umowy zawartej pomiędzy H. R. a H. B. z dnia 28 marca 1994 r z naruszeniem przepisu art. 65 §2 k.c. Zgodnie bowiem z dyspozycją powołanego przepisu w umowach należy badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. W ocenie Sądu Okręgowego, brak czy ograniczona inicjatywa dowodowa stron w tym względzie nie dawały

podstawy do tego aby w okolicznościach rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy dokonał interpretacji tekstu tej umowy opierając się wyłącznie na jej dosłownym brzmieniu. Stronami umowy były osoby fizyczne. Żadna z nich nie była właścicielem gruntu przy ul. (...) w G., na jakim został wzniesiony pawilon nr 1. W tej sytuacji zatytułowanie zawartej przez strony umowy jako umowy kupna sprzedaży lokalu użytkowego pawilonu 1 przy ul. (...) zgodnie z zasadami wykładni obiektywnej nie może być rozumiane w znaczeniu dosłownym lecz powinno być odczytywane w kontekście uprawnień przysługujących zbywcy. W tej sytuacji prawidłowa wykładnia intencji stron umowy prowadzi do wniosku, iż przedmiotem umowy kupna sprzedaży było prawo do nakładów (wierzytelność) na wybudowanie przedmiotowego pawilonu handlowego. Biorąc zaś pod uwagę umowę zawartą przez powodową spółkę z M. K. z dnia 6 kwietnia 2006r. nie powinno budzić wątpliwości, iż chodziło o zwykłe prawo majątkowe albowiem prawo to było przedmiotem dalszego obrotu handlowego spółki.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności faktycznych sprawy Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, iż rzeczywistym zamiarem stron umowy sprzedaży z dnia 28.03. (...) i przedmiotem tej umowy było nabycie przez małżonkę pozwanego prawa do zwrotu nakładów na wybudowanie lokalu użytkowego położonego w G. przy ul. (...). Nie ulega zatem wątpliwości, że H. R. faktycznie nabyła prawo do lokalu użytkowego położonego w G., na ul. (...). A tym samym brak jest podstaw do twierdzenia, iż małżonka pozwanego nie była dzierżawcą pawilonu nr 1 na ul. (...).

W ocenie Sądu Okręgowego – wbrew stanowisku Sądu I instancji pozwany mimo, iż osobiście nigdy nie nabył prawa do zwrotu nakładów na ten lokal, gdyż takie prawo przysługiwało jego małżonce - mógł je wnieść tytułem aportu do powodowej spółki.

Okoliczności sprawy wskazują bowiem, iż A. i H. R. łączy ustrój wspólności ustawowej. Powyższe zaś oznacza, iż skuteczność czynności prawnej pozwanego powinna zostać oceniona pod kątem uregulowań kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Przypomnieć zaś trzeba, że w myśl przepisu art. 31 § 1 k.r.i.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmując przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Natomiast zarówno pozwany, jak i jego małżonka oświadczyli, iż są małżeństwem od 20 stycznia 1980 r. i od początku małżeństwa obowiązują między nimi ustrój wspólności ustawowej. Istotne jest przy tym, że na mocy przepisu art. 34¹ k.r.i.o. każdy z małżonków jest uprawniony do współposiadania rzeczy wchodzących w skład majątku wspólnego oraz do korzystania z nich w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez drugiego małżonka. Zważyć też należy, że w oświadczeniu z dnia 24 czerwca 2002 r. małżonka pozwanego H. R. podała, iż wyraziła zgodę na wprowadzenie przez swojego małżonka w formie aportu prawa do nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu handlowego przy ul. (...).

Tym samym pozwany, w oparciu o powyższe przepisy prawne, był uprawniony do dysponowania prawem do nakładów poniesionych na pawilon nr 1. Działanie pozwanego znajduje bowiem oparcie w przepisach prawa rodzinnego. Wobec czego powód nie może skutecznie kwestionować prawa pozwanego do dysponowania prawem wchodzącym w skład majątku wspólnego małżonków.

Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, że analiza przedłożonych przez pozwanego dokumentów stanowiących logicznie powiązaną całość prowadzi do wniosku, iż pozwany wywiązał się ze swojego zobowiązania i wniósł do powodowej spółki wkład niepieniężny w postaci prawa do nakładów poniesionych na wybudowanie pawilonu nr 1 położonego przy ul. (...) na gruncie stanowiącym własność Gminy M. G.. Potwierdzeniem tego stanu rzeczy jest dodatkowo również oświadczenie zarządu z dnia 24 maja 2002 r. (k. 80), którego treść zawiera informację o potwierdzeniu wniesienia przez pozwanego aportu, fakt rejestracji zmiany umowy spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym a także umowa sprzedaży nakładów na pawilon nr 1, położony w G. przy ul. (...) z dnia 6 kwietnia 2006 r. (k. 79), z której treści wynika, iż sprzedającym była powodowa spółka, a nabywcą M. K..

Mając powyższe na uwadze, uznając apelację pozwanego za uzasadnioną, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że a na mocy art. 14§2 k.s.h. a contrario w związku z art. 6 k.c. oddalił powództwo (pkt I.1.) jako nieudowodnione i zasądził od powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w

G. na rzecz pozwanego A. R. kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt I.2.). Nadto Sąd Okręgowy orzekł, że opłatę sądową od pozwu, od uiszczenia której powód został zwolniony przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

W tym stanie rzeczy odniesienie się do pozostałych zarzutów apelacji okazało się zbędne.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz.1349), zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.248 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od apelacji oraz kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

Pozwany wygrał postępowanie apelacyjne w całości. Zatem powód jest zobligowany do zwrócenia stronie pozwanej kosztów postępowania odwoławczego.